

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01049/2018-ERU

Praha 28. února 2018

Č. j. 01049-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad, jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve změně pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01049/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustila tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 26. května 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Valdice, okr. Jičín, v ulici [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE], v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení, nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 50 činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození této přípojky, a tím k porušení tohoto ustanovení energetického zákona.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 12 000 Kč (slovy: dvanáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. účtu: 19-2421001/0710, variabilní symbol 04918.**

Odůvodnění

Dne 17. října 2017 zahájil kontrolní orgán Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“ anebo „správní orgán“) z důvodu zjištění poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních prací dne 26. května 2017 v obci Valdice, ul. [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] kontrolu, jejímž cílem bylo ověřit, zda účastník řízení při činnosti v blízkosti plynárenského zařízení neporušil ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. O výsledku kontroly kontrolní orgán Úřadu dne 5. prosince 2017 sepsal Protokol o kontrole č. [REDAKCE] se závěrem, že kontrolovaná osoba, účastník řízení, jako zhotovitel díla, prováděl dne 26. května 2017 v obci Valdice, v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, čímž

porušil § 68 odst. 3 energetického zákona. Vůči kontrolnímu zjištění neuplatnila kontrolovaná osoba žádné námitky.

Po prostudování spisu kontroly č. j. 10879/2017-ERU dospěl Úřad závěru, že je dostatečně prokázáno, že došlo k porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, že tímto porušením byly naplněny znaky skutkové podstaty přestupku, podle § § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a že není pochyb o tom, že se tohoto přestupku dopustil účastník řízení, podnikající fyzická osoba [REDAKCE]. Správní orgán má za to, že je dostatečně zjištěn stav dané věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, proto přistoupil v souladu s § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Kontrolou bylo zjištěno, že územní správce plynárenských sítí, společnost GridServices, s.r.o., pověřený operativní správou majetku společnosti GasNet, s.r.o., dne 26. května 2017 přijal dne 26. května 2017 hlášení, že v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy v obci Valdice, ul. [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] došlo v důsledku provádění stavebních prací k poškození přechodového spoje OC/PE nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 50 o tlakové úrovni do 0,05 bar.

Objednatel stavebních prací bylo Společenství vlastníků jednotek pro dům č. p. [REDAKCE], ul. [REDAKCE] ve Valdicích. Zhotovitelem prací byl účastník řízení. Oba subjekty spolu uzavřely dne 1. září 2016 smlouvu o dílo, kterou byla stavba předána dne 1. září 2016 zhotoviteli. Vyjádření o existenci plynárenského zařízení na území stavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo vyžádáno prostřednictvím účastníka řízení a poskytnuto dne 16. května 2017 společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Dne 24. května 2017 byla s platností 2 měsíců vytyčena poloha plynárenského zařízení v terénu. Vytyčení provedla společnost GridServices, s.r.o. v rozsahu 50 metrů, pomocí hledače typu RD 8000 a polohu vyznačila barvou na osu potrubí.

K poškození plynárenského zařízení mělo dojít při odstraňování těžkých cihel izolační přízdívky, kdy se těžká cihla měla vysmeknout pracovníkovi provádějícímu zemní práce z ruky a následně dopadnout na plynovodní přípojku a poškodit jí.

Účastník řízení zaslal dne 1. listopadu 2017 kontrolujícím pracovníkům Úřadu své vyjádření k události, ve kterém popsal okolnosti poškození plynovodní přípojky tak, že prováděl ruční práce na odbourávání izolační přízdívky sklepních prostor domu. V té době již byly plynovodní přípojky obnaženy v celé šířce výkopu. K poškození došlo pádem ostré hrany těžké cihly z výšky cca 1 metru na kraj propojovací spojky, které se mírně posunula a vytvořila se tak štěrbina, ze které začal unikat plyn. Účastník řízení zamezil úniku plynu omotáním lepicí pásky a neprodleně informoval správce plynárenského zařízení, který týž den plynovou přípojku opravil. Vzniklou škodu uhradil prostřednictvím pojišťovny.

Z vyjádření společnosti GridServices, s.r.o. vyplývá, že vzniklé poškození přechodového spoje OC/PE nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 50 bylo bezprostředně nahlášeno. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 26. května 2017 nedošlo k doprovodnému úniku plynu do ovzduší. V důsledku poškození zařízení došlo k přerušení dodávky plynu třem konečným zákazníkům kategorie domácnost. Veškeré náklady spojené s opravami ve výši [REDAKCE] Kč byly uhrazeny beze zbytku.

Přestupku podle § 91a odst. 1, písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních prací v ochranném pásmu, podle § 68 odst. 3 energetického zákona. Práce v ochranném plynárenském pásmu podle podmínek uvedených ve stanovisku správce přenosové distribuční soustavy podléhají zvláštnímu režimu a je třeba je provádět s maximální odbornou péčí a opatrností.

Účastník řízení věděl, že stavební práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti. Postup při provádění stavebních prací podřídil mapovému podkladu se zakreslením vedení plynárenského zařízení a jeho vytyčení v terénu. Plynovodní přípojku se mu podařilo obnažit v celé šířce výkopu. Ovšem při odbourávání izolační přízdívky sklepních prostor domu došlo k uvolnění cihly, která následně pádem poškodila přechodový spoj plynovodní přípojky, která v tu chvíli nebyla nijak chráněna.

Není pochyb o tom, že účastník řízení při realizaci díla nedodržel podmínky pro provádění zemních prací v blízkosti plynovodu, neboť pád cihly na plynovodní přípojku a její následné poškození mohl s ohledem na okolnosti předvídat. Poškození mohl zabránit vhodnou ochrannou obnaženou plynovodní přípojku, či vhodnou sanací izolační přízdívku, ze které se uvolnila cihla, která přípojku poškodila. Nezabránil tak vhodným opatřením vzniku poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení je tedy plně odpovědný za spáchaný přestupek a způsobenou škodu.

Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se Úřad musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku, jeho škodlivosti pro společnost, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se také zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchaní přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Dospěl k závěru, že účastník řízení, s ohledem na výše uvedené, ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchaní přestupku podle § 91a odst. 1, písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání, následkům, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a též k osobě pachatele.

Účastník řízení, kterým je podnikající fyzická osoba, jejíž činnosti je mimo jiné provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací a specializovaných stavebních činností, si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností a předcházet vzniku případných škod, což účastník řízení nezajistil. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotí při stanovení sankce jako okolnosti přitěžující. Přitěžující okolní je i přerušení dodávky plynu třem koncovým zákazníkům.

Snahu o řešení opravy poškozeného plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy lze hodnotit jako okolnost polehčující, stejně tak i to, že vedení plynárenského zařízení bylo v terénu před zahájením zemních prací vytyčeno.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat zásah do majetkových poměrů účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání podnikající fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha